

ΣΟΡΟΓΚΑΣ

ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΧΝΗΣ ΑΘΗΝΩΝ ΧΙΛΤΟΝ ΓΕΝΑΡΗΣ 1972

ΓΑΛΛΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΦΛΕΒΑΡΗΣ 1972

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ε Ι Σ Α Π ' Τ Η Ν Ε Λ Λ Α Δ Α 1 - 20

Στὸ Γιώργο Σεφέρη,

Μνήμη καὶ Ἀγάπη

Είναι πάντα χαρά μεγάλη όταν δίνεται ή ευκαιρία να μιλήσει κανείς για ένα νέο που για πρώτη φορά παρουσιάζει το έργο του. Γιατί ο καλλιτέχνης που πρωτοφανερώνεται δε χρειάζεται μονάχα ενθαρρυντικά λόγια που εύκολα λέγονται, αλλά και υπεύθυνα γραπτά κείμενα. Φυσικά, είναι ανάγκη να υπάρχει και το ανάλογο ποιοτικό υπόβαθρο και βάσιμες υποσχέσεις για το μέλλον. Η δουλειά του τεχνίτη πρέπει να έχει ειλικρίνεια, να εκφράζει μια έσωτερική αναγκαιότητα ώστε να βρίσκει την ανταπόκρισή της στο θεατή.

Την απήχηση αυτή βρίσκουμε στο έργο του Σωτήρη Σόρογκα. Πράγματι, το κλίμα που μέσα σ' αυτό κινεί και εξελίσσει την ιστορία του, δεν είναι μονάχα πρωτότυπο αλλά δημιουργεί ένα χαμηλόφωνο διάλογο ανάμεσα στα πράγματα και την αίσθηση που αυτά υποβάλλουν. Βρισκόμαστε μέσα σε μια προυσιανή ατμόσφαιρα. Τα σύμβολα προκαλούν άοριστες ψυχικές καταστάσεις και αγγίζουν τα όρια του υπερρεαλιστικού «μεταφυσικού» στοιχείου. Γι' αυτό δικαιολογείται και ο αφηρημένος ιδιότυπος χώρος όπου διαγράφονται και ξεχωρίζουν συγκεκριμένα αντικείμενα: μοναχικές πέτρες, έρημες μάντρες όπου φυτρώνει μια μοναδική παπαρούνα, ένα βάθρο αγάλματος μ' ένα ζευγάρι φορεμένα γυναικεία παπούτσια, αντιθέσεις ανάμεσα στο χτές και το σήμερα, στη ζωή και το θάνατο. Γιατί στη ζωγραφική του Σόρογκα, παρ'όλην τη γερή δομή της, έντονα ξεπροβάλλει ή σκιά του θανάτου και της φθοράς, ή ματαιότητα αλλά και ή ελπίδα. Κραυγή της νιότης στη ζωή είναι ή παπαρούνα που ξεπηδάει κατακκόκινη και περήφανη, στητή μέσα από τη στεγνή πέτρα.

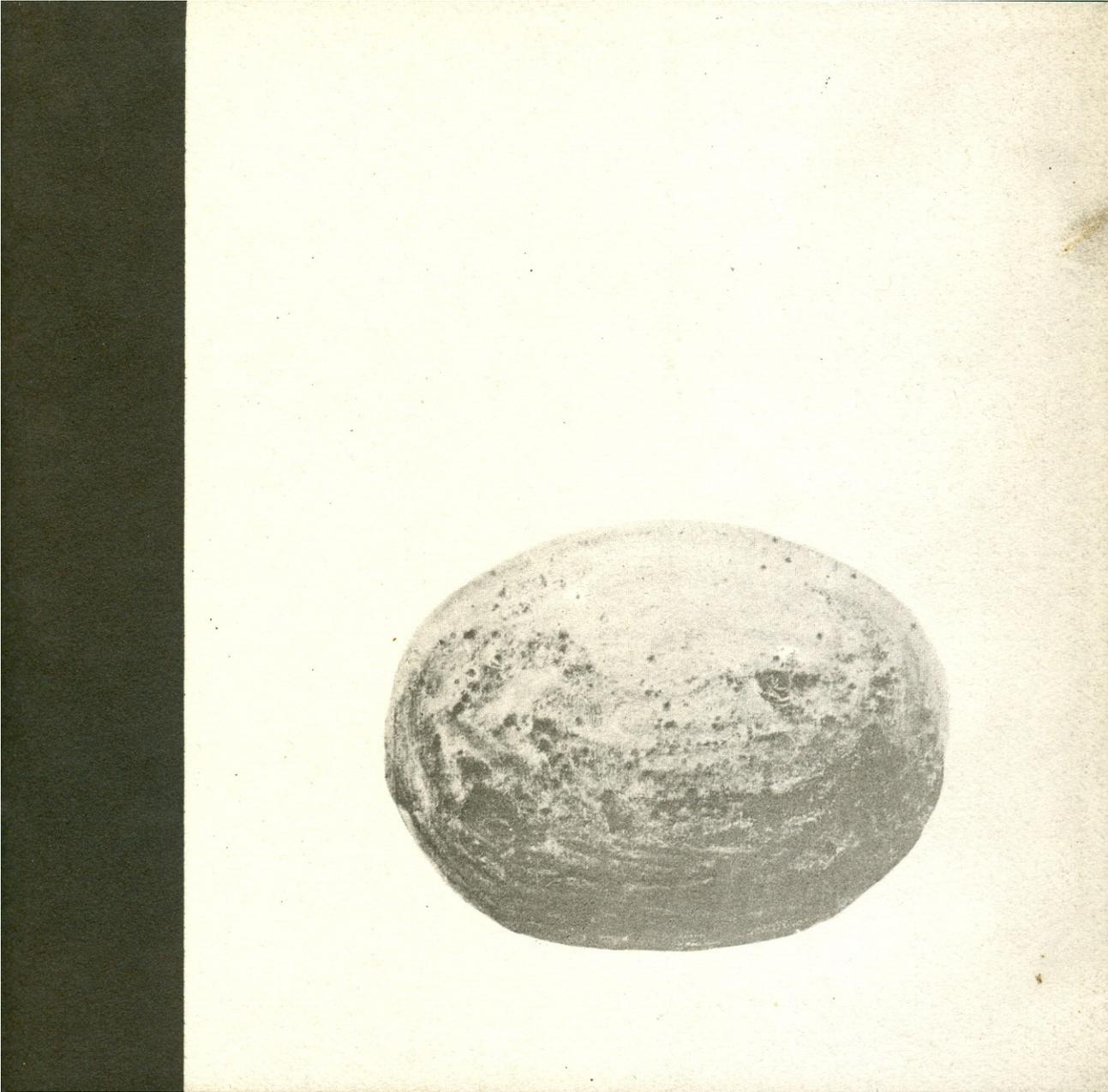
Ἐπισημαίνουμε ἀκόμα στή δουλειά του μιὰ βαθειὰ αἴσθηση τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου μέ τήν ἔννοια τοῦ φυσικοῦ χώρου: λιτότητα καί συνδιασμός τοῦ τραγικοῦ μέ τὸ παγανιστικό. Εἶναι σάν τὸν ἀνελέητο ἥλιο ποῦ μέσα στὸν κάματο τοῦ μεσημεριοῦ ἐξαφανίζει κάθε λεπτομέρεια καί κάνει νὰ ξεπροβάλλουν μονάχα οἱ ὄγκοι. Εἶναι ἐπίσης σάν τὴν τραγικὴ μοῖρα τοῦ τόπου ποῦ μέσα στὶς ἀντίξοες συνθήκες, κρατᾷ τις ρίζες του καί ἀντλεῖ δύναμη καί χυμοὺς ἀπὸ τὴν ἀδρὴ γῆς.

Ὁ Σόρογκας, συνεπῆς στὴ γραμμὴ ποῦ χάραξε, σὲ μιὰ δεύτερη σειρὰ ἀπὸ ἔργα, διατηρεῖ τὰ παραπάνω χαρακτηριστικὰ τονίζοντας καί πλουτίζοντάς τα μέ ἄλλα στοιχεῖα. Στὶς «Πόρτες» ἡ ὑπερρεαλιστικὴ διάθεση ἐντείνεται καί στὸ «Πηγᾶδι» ἡ ματαιότητα μεταφράζεται μέ τὰ πιὸ ἀπλά μέσα. Τὸ τρίπτυχο μέ τὸν «Καθιστὸ ἄνθρωπο» συνδιάζει καί τις δυὸ παραπάνω καταστάσεις.

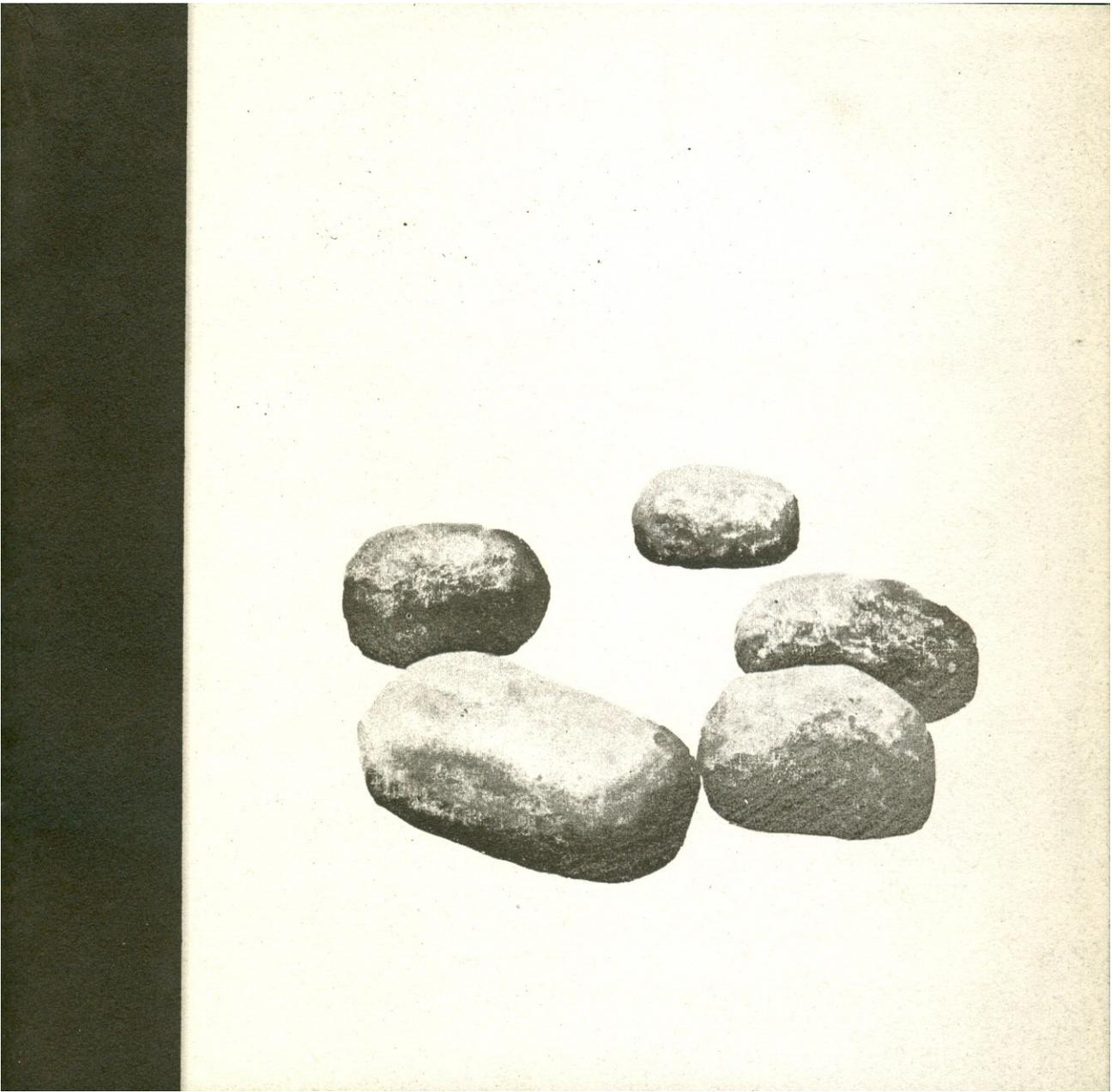
Ἡ τεχνικὴ εἶναι ἀνάλογη μέ τὸ περιεχόμενο τῆς δουλειᾶς: λιτὸ καί εὐαίσθητο σχέδιο, παιχνίδι καί χᾶδι τόνων, ἔλλειψη κάθε περιττῆς φλυαρίας, μαυρόασπρα περάσματα ὅπου ὑποβάλλεται ἡ χρωματικὴ διάθεση δίχως χρῶμα. Μαῦρο καί ἄσπρο, ἄλλωστε, δὲν εἶναι τὰ πιὸ ἀπόλυτα χρῶματα;

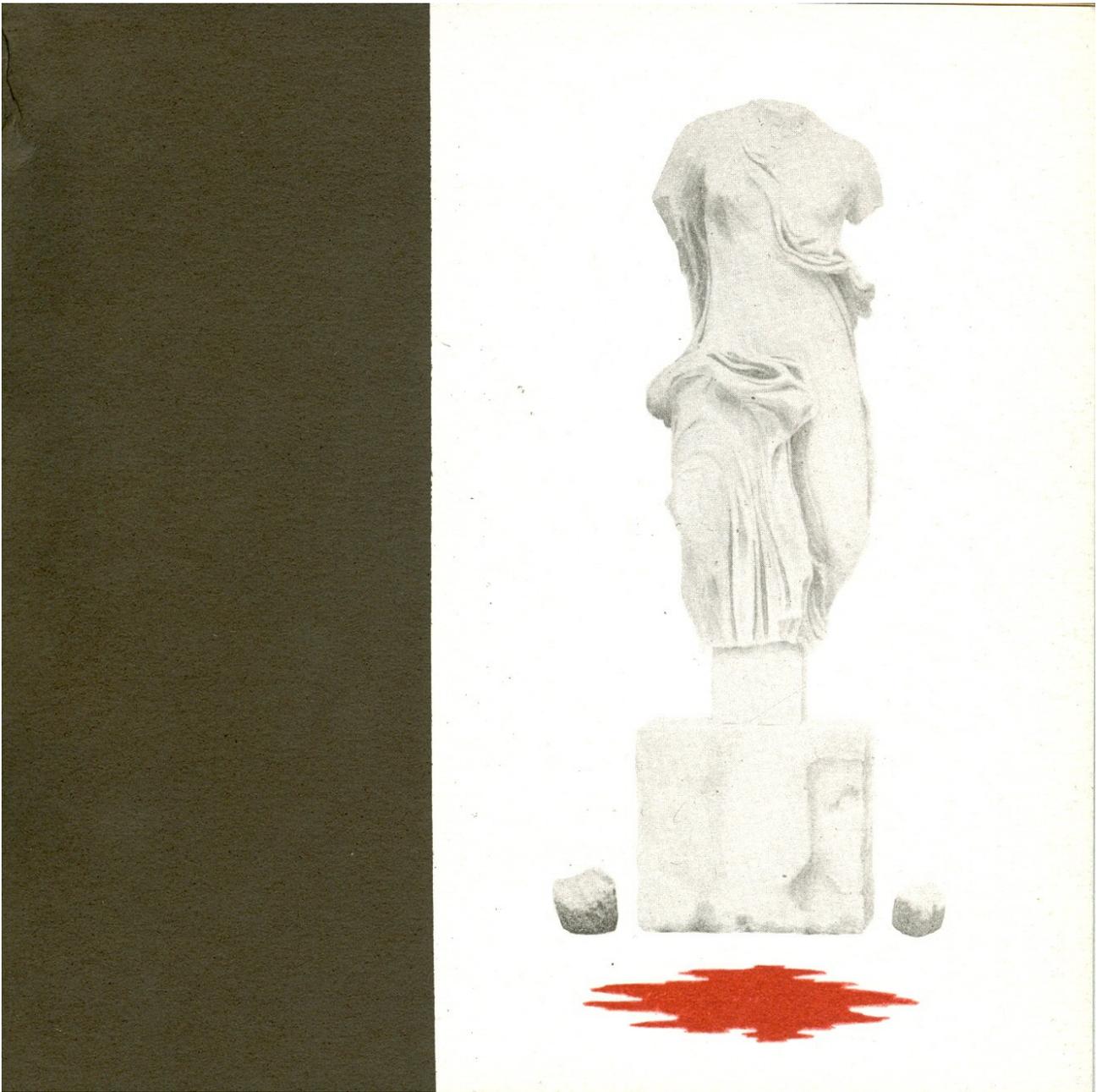
Γι' αὐτὸ μπορούμε νὰ ὑποστηρίξουμε πὼς ἡ προσπάθεια τοῦ Σόρογκα ἐντάσσεται ἀναμφισβήτητα, σὰ μορφή καί σὸν πνευματικὴ ἔρευνα, ἀνάμεσα στὶς σύγχρονες ἀναζητήσεις καί ἀποτελεῖ μιὰ θετικὴ ὑπόσχεση γιὰ τὴ μελλοντικὴ δουλειά του.

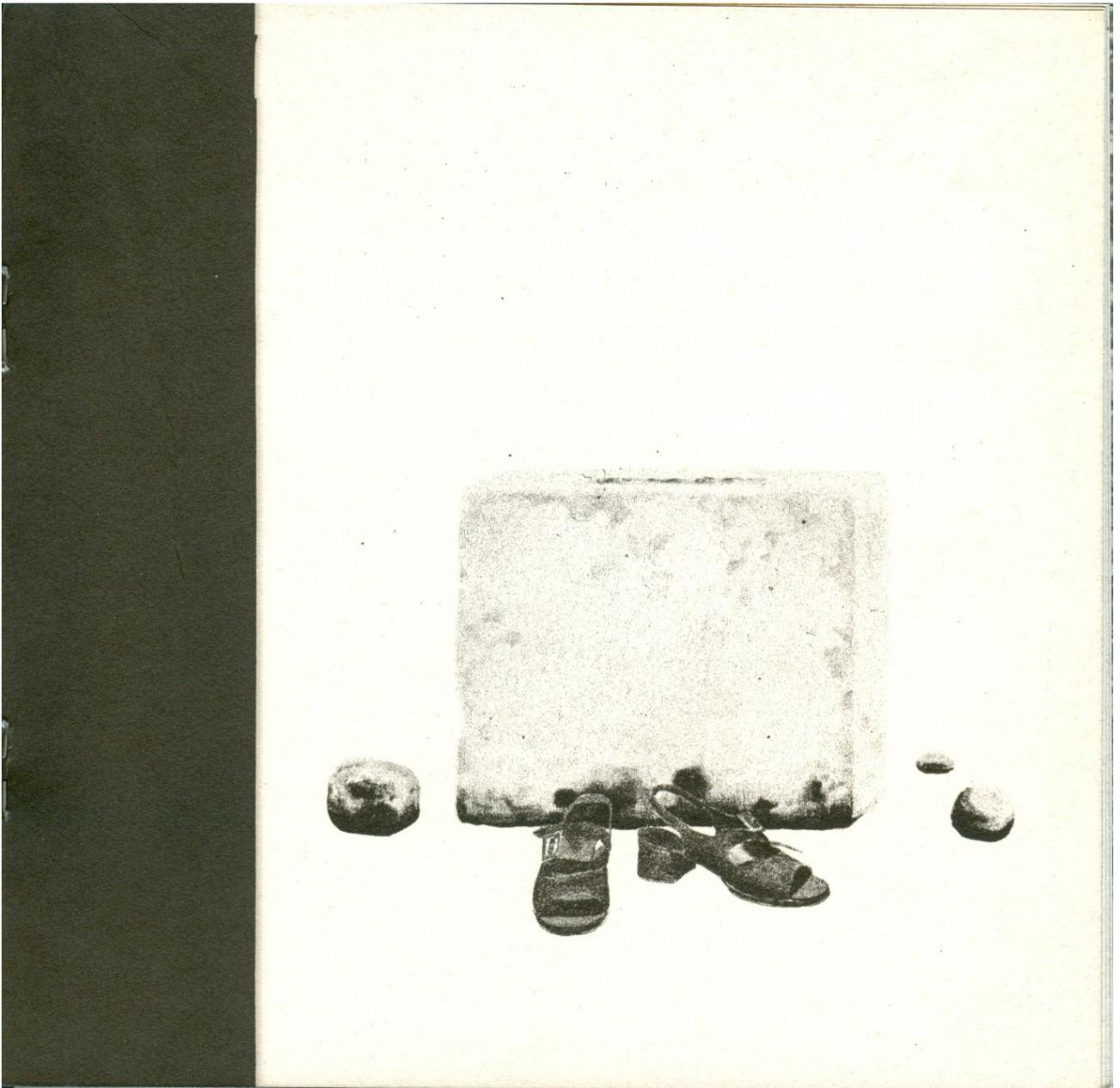
ΤΩΝΗΣ ΣΠΗΤΕΡΗΣ

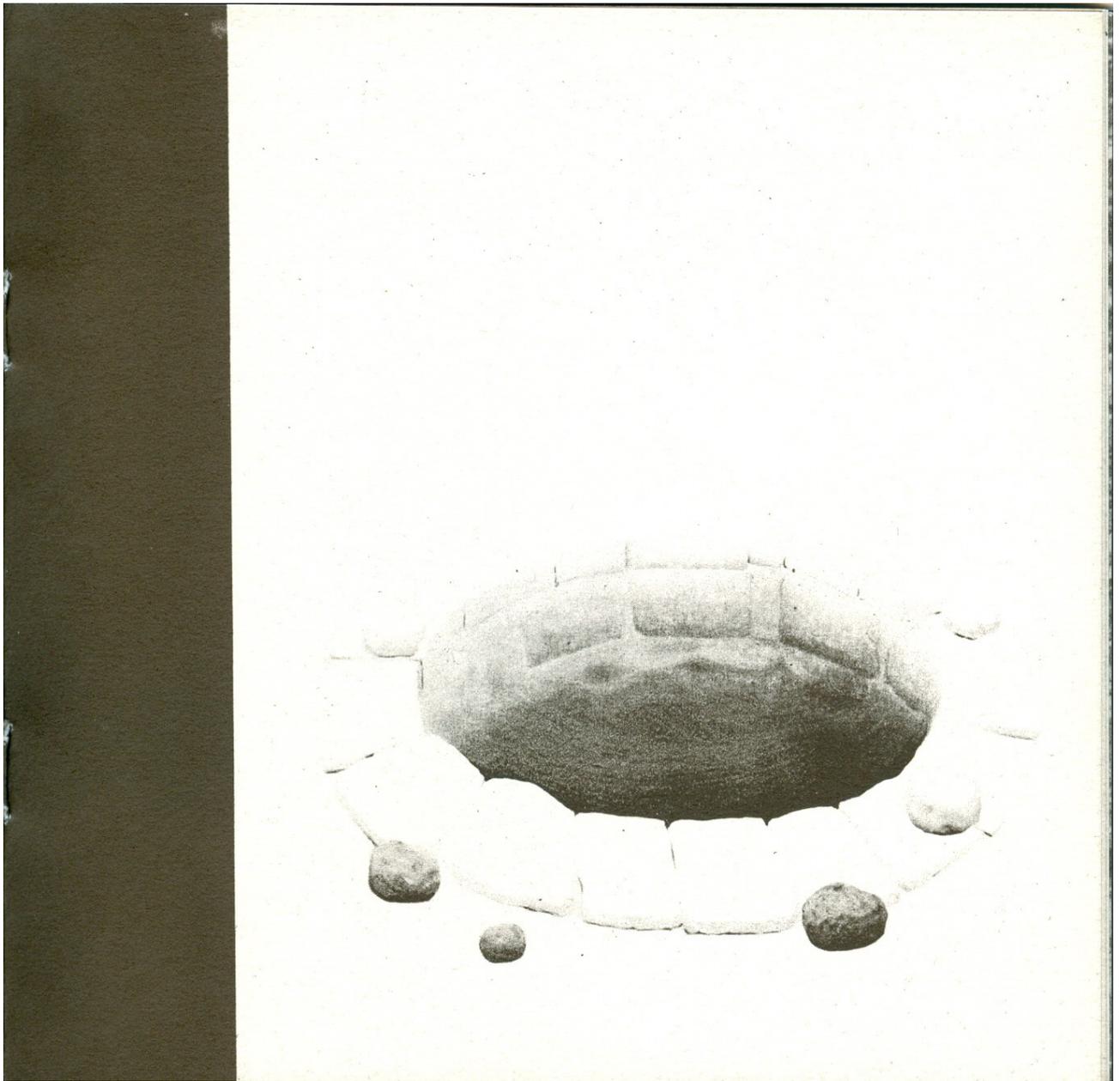

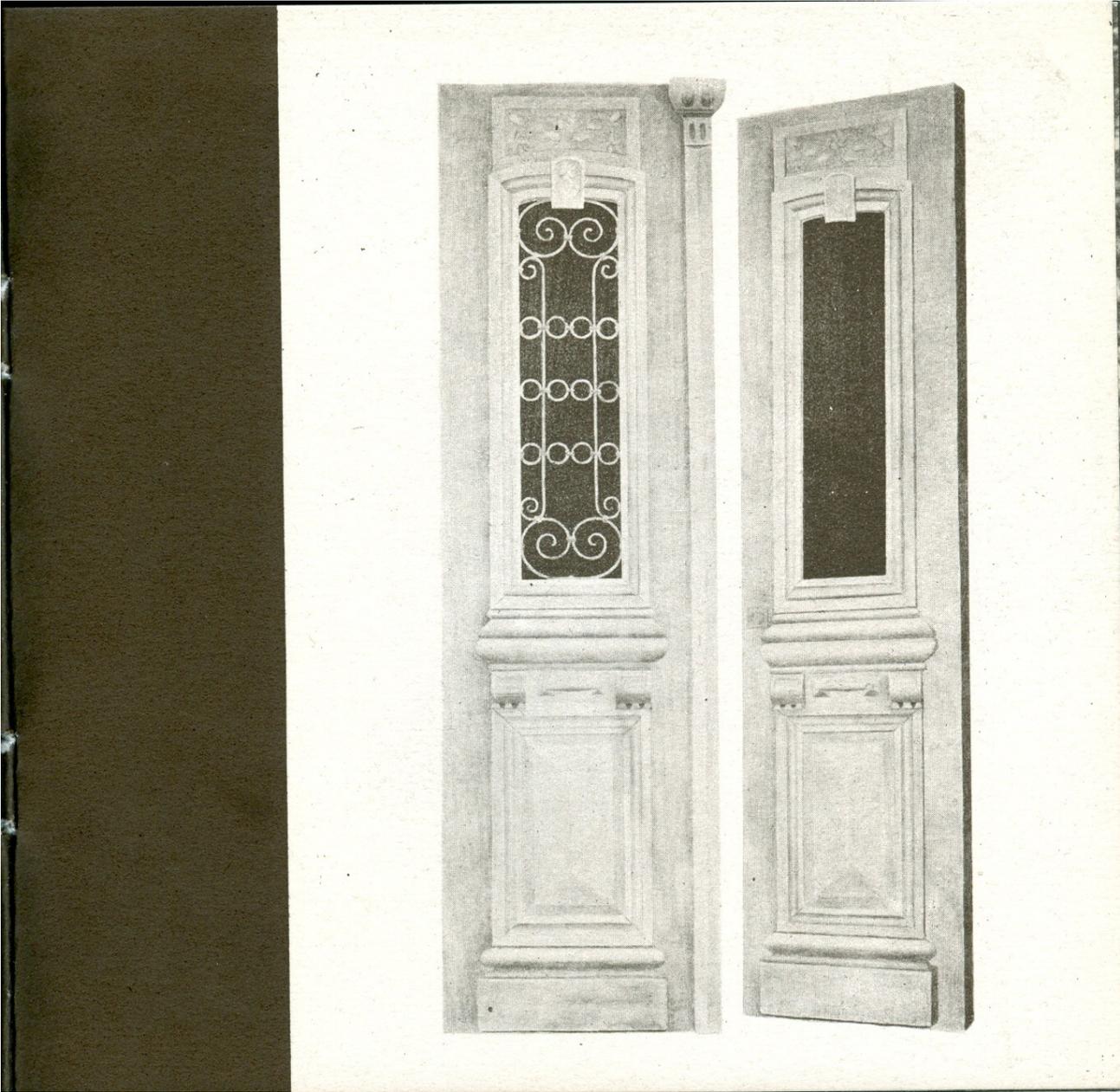

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1936.

Σπούδασε ζωγραφική, με κρατική υποτροφία, στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών.

Αποφοίτησε το 1961.

Από το 1965 επιμελητής στη Σχολή Αρχιτεκτόνων του Ε. Μ. Πολυτεχνείου.
Είναι η πρώτη του άτομικη παρουσίαση.

Né à Athènes en 1936

A étudié la peinture comme boursier d'Etat à l'École Supérieure des Beaux Arts.

En 1961 il termine ses études.

Dès 1962 il est assistant à l'École Supérieure d'Architecture.

C'est sa première exposition personnelle.

On éprouve toujours un grand plaisir quand on peut établir un dialogue valable avec l'oeuvre d'un jeune qui se présente pour la première fois. Car l'artiste à ses débuts a besoin de plus de textes que de discours. Naturellement son oeuvre doit porter à un souffle large et prometteur. La sincérité et l'expression d'une nécessité interne doivent trouver leur écho chez le spectateur.

C'est bien cette correspondance que nous retrouvons dans l'oeuvre de Sotiris Sorongas. Il est de fait que l'ambiance dans laquelle se développe et se déroule son histoire ne revendique pas seulement le droit à l'originalité, mais elle est également créatrice d'un dialogue en sourdine entre les objets et la sensation qu'ils suggèrent. On peut soutenir que son oeuvre relève d'un climat proustien. C'est ainsi que les symboles sont tributaires d'un monde indéfini qui rase les limites d'un surréalisme "métaphysique". Cela justifie cet espace abstrait où se forment et se détachent les objets: pierres solitaires, murailles désertées par les hommes et le temps où surgit seul un coquelicot. Contraste entre l'hier et l'aujourd'hui, entre la vie et la mort. Car dans la peinture de Sorongas, malgré sa structure solide, plane l'ombre de la mort et de la vanité des choses, mais aussi la lueur de l'espoir. Rouge et fier sur sa tige délicate, chant de jeunesse et de vie, surgit, entre la pierre sèche, la tache franche et fière du coquelicot.

Mais le travail de Sorongas est également marqué par un sentiment de "grécité",

interprète de l'espace naturel de sa terre: mariage du sobre et du tragique avec un sentiment païen, correspondance subtile avec l'implacable soleil du midi qui fait disparaître tout détail et ne définit que les masses percutantes. C'est encore, comme le destin de ce pays qui, à travers ses vicissitudes tragiques s'attache à ses racines pour puiser sève et force de sa terre.

L'artiste, conséquent à la ligne qu'il a tracé, en une seconde série d'œuvres enchaîne les caractéristiques ci-dessus énumérées tout en les enrichissant et en les soulignant. Dans ses "Portes" l'ambiance surréaliste s'intensifie et dans le "Puits" la vanité des choses acquiert une dimension plus profonde. Le triptyque "L'homme assis" synthétise ce qui précède.

La technique est conséquente au contenu de l'œuvre: sensibilité et sobriété du dessin, dosage subtil des nuances, absence de tout bavardage, passages du blanc au noir formulants une sensation chromatique sans couleurs. D'ailleurs, blanc et noir, ne sont-elles les couleurs les plus absolues?

C'est pourquoi on peut affirmer que le travail de Sorongas, en tant que forme et recherche, peut s'inscrire entre les problématiques les plus récentes et constitue une promesse valable et positive pour l'avenir.

Tony Spiteris

NOTES ISSUES DE LA GRECE 1 - 20

A Georges Séferis
Mémoire et Affection

S O R O G A S

GALERIE D' ART HILTON ATHENES JANVIER 1972

INSTITUT FRANÇAIS DE THESSALONIKI FEVRIER 1972